

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Maximální minimum pro původce odpadů

Štěpán Jakl, Kristýna Husáková, Pavlína Rýpalová, Vojtěch Pilnáček,
Alena Mařasová, Jitka Fuitová

Právní předpisy

- Zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech
- Judikatura Evropského soudního dvora

Obsah prezentace

- **Působnost zákona o odpadech**
- Definice odpadu
- Vedlejší produkt

Působnost zákona o odpadech

- § 1 a 2 zákona o odpadech
- § 1 - ZO se vztahuje na nakládání s odpady a na předcházení vzniku odpadu
- Protože se ZO vztahuje na nakládání s odpady, je pro působnost zásadní rovněž definice odpadu podle § 3
- V některých bodech dochází k přesahu mezi § 2 a 3

Zcela vyloučené odpady

§ 2 odst. 1 bez odpadních vod

- radioaktivní odpady,
- uhynulá zvířata,
- některé produkty zemědělské a lesnické výroby (sláma, exkrementy) používané v rámci této výroby
- vyřazené výbušniny a střelivo
- nezachycené emise do ovzduší, a CO₂ ukládané do horninových struktur

Zcela vyloučené odpady

Sedimenty

- Zcela vyloučeny sedimenty přesouvané v rámci povrchových vod – otázka prokázání nebezpečných vlastností
- Do roku 2015 vyloučeny rovněž sedimenty, používané na ZPF a sedimenty splňující podle přílohy č. 9 ZO
- Nově upraveny v § 37t – sedimenty na ZPF bez evidence a ohlašování, sedimenty na povrchu terénu v režimu § 14 odst. 2

Zcela vyloučené odpady

Nekontaminované zeminy, využité v místě stavby podle § 2 odst. 3

- Není zřejmé, co znamená pojem nekontaminované.
- Co znamená pojem místo stavby?
- Otázka vztahu k definici odpadu.
- Zeminy mimo místo stavby v režimu vedlejšího produktu (§ 3 odst. 7 – povinnost splnit vyhlášku 294/2005 Sb.).

Vyloučené, pokud zvláštní předpis stanoví jinak

- těžební odpad
- nepoužitelná léčiva a návykové látky
- vedlejší produkty živočišného původu (viz samostatná přednáška)

Odpadní vody

- Odpadních vod jsou vyloučeny z působnosti v rozsahu, v jakém se na ně vztahují jiné právní předpisy.
- Odvislé od úpravy v zákonech o vodách a o vodovodech a kanalizacích (akumulace v jímkách s likvidací na ČOV, odvádění kanalizací, vypouštění na základě povolení) případně v dalších předpisech (zákon o hnojivech)
- Jiné právní předpisy musí zajišťovat srovnatelnou ochranu se směrnici o odpadech.

Obsah prezentace

- Působnost zákona o odpadech
- **Definice odpadu**
- Vedlejší produkt

Pojem odpad

- Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.

Zbavování se

- Vždy, kdy osoba předá věc k využití nebo k odstranění nebo oprávněné osobě

Úmysl zbavit se

- Předpokládá se pokud původní účelové určení věci zaniklo a v řízení o odstranění pochybností vlastník neprokáže, že takový úmysl nemá.

Pojem odpad

Povinnost zbavit se

- Jestliže osoba věc nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního předpisu.

Řízení o odstranění pochybností

- Rozhoduje krajský úřad.
- Na návrh vlastníka věci nebo z moci úřední.
- Není nastaven požadavek na podobu žádosti.
- Není nastaven správní poplatek.

Obsah prezentace

- Působnost zákona o odpadech
- Definice odpadu
- **Vedlejší produkt**

Výrobní residuum

Hlavní produkt X výrobní residuum

- Produkce materiálu je výsledkem technické volby jedná se o produkt.
- Hlavní produkt nelze vyrábět bez vzniku materiálu jedná se o residuum.
- Pokud je záměrně změnou výrobního procesu sledováno získání materiálu se zamýšlenými vlastnostmi materiál může být produktem.

Výrobní residuum

- Vedlejší produkt
- Odpad

Vedlejší produkt X Odpad

§3 odst. 5: Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Movitá věc, která vznikla při výrobě

Co vše lze považovat za výrobu?

Jem možné považovat z výrou demolici?

- Demolice spojená s výstavbou (stavební výroba).
- Samostatná demolice není součástí výrobního procesu.
- Příkladem může být frézování vozovky.

Čistění odpadních vod?

- Zde se nejedná o výrobu.
- Jinou otázkou je například úprava pitné vody .

Vzniká jako nedílná součást výroby

- Pokud materiál vyžaduje nějaký další způsob zpracování dodatečný k procesu výroby, jedná se o důkaz, že se nejedná o vedlejší produkt. Takový materiál by měl být typicky odpadem nebo výrobkem z odpadu.
- Otázka provázání výrobního procesu a dalšího zpracování.

Další využití je zajištěno

Důkazy pro

- existující smlouvy s odběrateli, nebo zaběhlý trh
- zisk

Důkazy proti

- neexistence trhu s daným materiálem
- materiál není použitelný pro zamýšlené využití
- zisk je nepatrný v porovnání s náklady odpad
- materiál je skladován po neomezenou dobu
- pouze část materiálu může být použita jako vedlejší produkt (mělo by se jednat o odpad, využitelná část se může později stát neodpadem)

Další využití je možné bez zpracování odlišného od výrobní praxe

- Pokud je nezbytné výrobní reziduum upravit nějakým jiným způsobem, než jak je upravován vstupní materiál, měla by tato úprava probíhat v odpadovém režimu.

Typické postupy pro nakládání s odpady.

- 1) odstranění nebezpečných vlastností
- 2) třídění využitelných a odpadových složek
- Naopak změna rozměru a tvaru je běžná i pro jiné materiály.

Další využití je možné bez zpracování odlišného od výrobní praxe

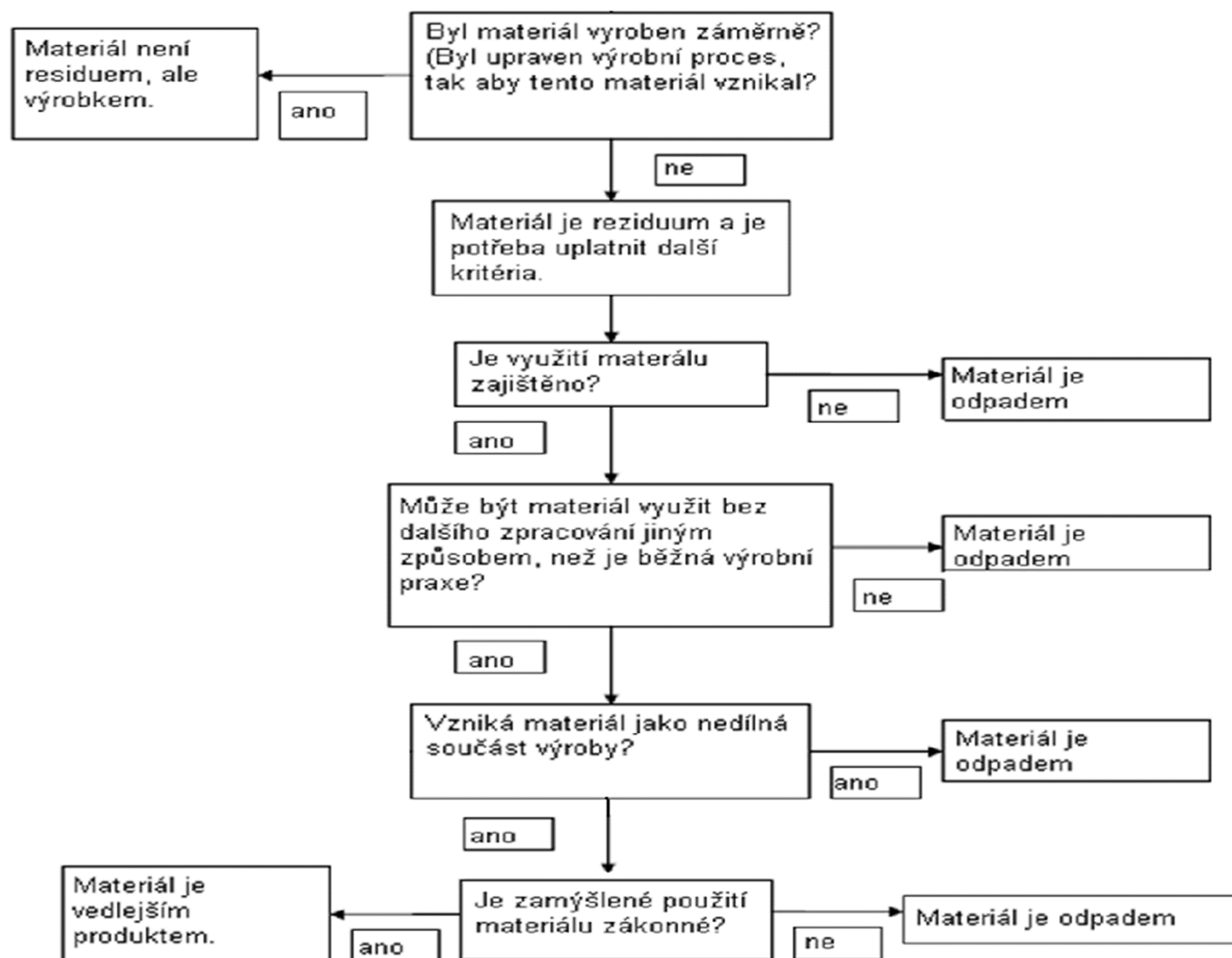
- Běžná výrobní praxe: mytí, sušení, homogenisování, přidávání dalších nezbytných materiálů.
- Všechny tyto procesy mohou probíhat, jak u původce tak u zpracovatele důležité je však zvážit otázku, nakolik je produkce materiálu integrální součástí výrobního procesu.

Další využití je zákonné a neohroží životní prostředí

- Je třeba posoudit daný materiál a způsob jeho použití souladu s s předpisy použitelnými na výrobky a s environmentální legislativou.
- Neohroží životní prostředí - stačí to, že věc splňuje předpisy na ochranu životního prostředí? Nezbytné rovněž splnit § 3 odst. 7.
- Protože vedlejší produkt není odpadem vztahují se na něj požadavky nařízení REACH.

Štěpán Jakl
jaklstepan@seznam.cz